

Camille
Kouchner
BESMRTNICI
roman

S francuskoga prevela
Ema Đurasek

Zagreb, 2026.

Za S.

Za moju sestru Emmanuelle.

*Kažeš da nema riječi kojima bi se moglo opisati
to vrijeme, kažeš da ono ne postoji. Ali sjeti se. [...]
Ili ga, ako ne možeš drukčije, izmisli.*

Monique Wittig

Danas poslijepodne glatko sam odbila kad je anesteziolog tražio da se probudim. Kad je kirurg preuzeo smjenu: "Gospodo, čujete li me? Jako je dobro prošlo", činilo mi se da me požuruje. Šuti, mislila sam. Pusti me na miru. Pssst! Mozak mi je slao jasne poruke: spavaj. Prije svega, ne izlazi iz tog stanja. Držala sam oči zatvorene. Zastor. Nećete me dobiti. Ništa nisam htjela znati. Nisam bila spremna. Nije bilo vrijeme da se napola probudim.

Sati borbe. Ušutkala sam sve glasove osim naših. Takvu su me donijeli u ovu sobu. Takvu su me ovdje ostavili.

Sad oštra tišina klizi hodnikom. Vrtlog tjeskobe lijepi me za plahte. Što je mirnije, mozak mi je uzburkani-ji. Oko kreveta mi trepere crvena i zelena svjetla. Vuku me prema buđenju, tjeraju me da prekinem mir. Šapću. Bljeskovima. Noć je / Gledaj / Mrak je / Ne boj se / Probudi se / Više se nema što vidjeti. Običan zdrav razum razbija apatiju. Prokleti sat hipnotizira moje snove.

Zeleno svjetlo. Otvaram jedno oko. Povoј mi steže gornji dio tijela. Tkanina ga stišće od pazuha do pupka. Mrtvački plašt prikriva prazninu. Ne vidim ga, ali osjećam.

Crveno svjetlo. Sjećam se. Te sobe pariške bolnice, zakazane operacije. Zbog toga jedva dišem. Zeleno svjetlo. Ne mičem se. Još me ne boli. Pokušavam spriječiti svako trljanje o plahte. Htjela bih ponovno usnuti, ali odnosi me bujica. Rak nije ništa u odnosu na tugu koja se spušta. Svrbi me nos. Steže me u grlu. Oči mi se vlaže. I ta vrućina koja me obuzima. To uopće nije dobro. Ne plači / Bilo bi gore / Ako zaplačeš, umrijet ćeš. Potonut ćeš ako se prepustiš suzama.

Mozak mi se blokira.

Jesi li ti ovako umro, Bene? Utopljen u vlastitu tijelu? Jesi li tada plakao?

*

Nas se dvoje već tri dana dopisujemo. Poruka svakih dvadeset minuta. Nekad prođe više, rijetko manje. Ti u Erzurumu, ja u Roquemaureu.* Dug srpanjski vikend. Porukama, mejlovima, preko WhatsAppa. Tri dana bez prestanka. Opet je počelo prije nekoliko mjeseci. Tako. Po cijele dane nismo se odvajali jedno od drugoga. Čitavi dani za kojih smo bili jedno drugom, jedno za drugo, a ostatak svijeta nije postojao.

* Glavni grad istoimene pokrajine u sjeveroistočnoj Turskoj i mali grad u južnoj Francuskoj..

[Bilješke su prevoditeljčine i urednikove.]

Jučer si mi poslao stvar grupe Suprême NTM. I od Notorius B.I.G.-a*, popraćeno s “Nepopravljiv sam”. I link na *Hexagon*** , prije svega. Renaud. Ništa nisam posumnjala. Napisala sam: “Meni si ova pjesma ti, no dobro, to sam ja...” Prisjećam se tvojih riječi: “Najljepša stvar od tebe za mene, K.” Odmah poslije pokušao si me nazvati. Osamnaest sati. Erzurum – Roquemaure. Tog ti je poslijepodneva bilo dosta pisanja poruka. Na mobitelu si mi se pojavio pod imenom koje sam ti dala: “Emily”. Svaki put isti potres. Neizreciva sreća. Potkrade mi se osmijeh na usnama, navire tisuću uspomena, ona o tvojoj majci koja je stavljala žvakaće gume u pisma koja nam je slala u školu jahanja: “Iznenadenje!” Osamnaest sati. “Emily”.

Nisam se javila. Ponovno sam poslala poruku: “Hitno? Ne mogu razgovarati, na rijeci sam.” Lagala sam. Nisam htjela razgovarati. Uvijek mi je trebalo vremena za naše razgovore. Osamnaest i petnaest. “Ništa hitno, rijeka ima sreće.”

*

Te sam večeri legla oko jedan. Stavila sam mobitel na bešumno – zvonjava telefona oduvijek me je izluđivala. Smjestila sam se u krevet. Otvorila sam *Orkanske visove*, koje sam otkrivala s gotovo pedeset godina. I zatvorila sam oči. U sobi je bio mrkli mrak. Dva i trideset. Mobitel mi je zasvijetlio. Kao da sam ga čula, otvorila sam jedno oko. Tvoj poziv. “Emily”. Nisam se javila.

* Američki reper.

** Satirična pjesma francuskog kantautora Renauda.

Dva i trideset pet. Svjetlo. Glasovna poruka. Gundala sam. Poslije ću poslušati. Dva i trideset osam. Svjetlo. Ma što se dešava? Ovaj put SMS, tvoja zlovolja: "Taj tvoj dobri muž grozan je tip, moćnik, marioneta velike pozornice." Pročitala sam. Nasmijala sam se. Nisam ništa odgovorila. Dva i četrdeset osam. Svjetlo. "Hajde, K., idemo spavati." Tu sam poruku vidjela tek poslije. U dva i četrdeset osam zaspala sam skrivena pod plahom.

Još uvijek sam bila u mraku kad sam se sutradan probudila. Refleksno sam uzela mobitel. Na ekranu sam prvo pogledala mejlove. Prelistala sam ih. Na gornjoj traci podebljan naslov: **Ben je mrtav**.

Što misliš, koliko je bilo sati?

Tako me je Achille obavijestio. Sjećam se sobe u kojoj sam bila. Svega se sjećam. Tapeta, intenziteta dnevnog svjetla koje se probijalo kad sam otvorila žaluzine. Ptice koja je uzletjela. Pera koje mi je ostavila. Prisjećam se smiješnog tapisona na koji sam se srušila. Uzela sam *smartphone*, pročitala mejl, izbrisala ga. Tišina me gušila. Nagnula sam glavu poput robota i desnom rukom prekrila oko. Paralizirana. Bijesom. Na tebe. Tugom koja će se obrušiti na mene. Ostala sam sjediti na podu očiju prikovanih za mobitel. Sat ili dva, mislim. Pa sam ustala. Kružila sam prostorijom. Nisam imala kamo.

*

Pokušavam odgoditi suočavanje. Pokušavam odmaknuti trenutak istine. Ako ne gledam, nema raka. Nema amputacije. Zatvaram oči unatoč treptanju uređaja. Cr-